

Gazdálkodj okosan!

Mindig értetlenül állok olyan üzleti célú szoftverek előtt, melyek csak egyetlen operációs rendszer alatt működnek. A fejlesztőcégek bele sem gondolnak abba, hogy létezhetnek más megoldásokat használó potenciális ügyfelek is?

Pontosan úgy, ahogyan egy operációs rendszernek az összes lehetséges hardver felett el kellene futnia, úgy kellene a könyvelő, útnyilvántartó, ügyfélkapcsolati szoftvereknek is működni lehetőleg az összes operációs rendszer felett. Lehetőség éppen lenne rá... Úgy látszik, ahogy egyfelől az innovációnak nincsenek korlátai, úgy bizonyos esetben a korlátoltságnak sem. Nézzünk meg tehát egy gyöngyszemet a sötét tenger fenekén, melynek neve *SQL-Ledger* és a két gyöngyhalász, aki most felszínre hozza nekünk ezt a gyöngyöt: *Kabai József* és *Sásdi András*.

Először is azt szeretném, ha egy pár szóban összefoglalnád a magyar ügyviteli szoftver piac helyzetét jelenleg, mik azok amik jók, mik azok amik hiányosságok?

K.J.: Az ügyviteli szoftverek hagyományosan *Windows* operációs rendszeren futnak. Ez az ügyviteli szoftverek túlnyomó többségét, vagyis körülbelül 90-95%-át jelenti. Az a tapasztalatunk, hogy a *Linux* világában nagyon nagy hiány van az ügyviteli szoftverekből, és ezért az *Sql-Ledger* egy nagyon jó jelölt azoknak, akik *Linuxot* használnak.

Vannak-e olyan más szabad ügyviteli szoftverek, amik hasonlók az SQL-Ledgerhez?

K.J.: Természetesen vannak, hiszen az egész világon fejlesztenek szabad szoftvereket ügyviteli célokra. Mi körülbelül két évvel ezelőtt kezdtünk ezzel komolyabban foglalkozni, és úgy ítéltük meg, az *Sql-Ledger*nek van a legbiztatóbb fejlesztési modellje és a legjobb fejlődési üteme. Most már elmondhatjuk, hogy megérzésünk nem okozott csalódást, hiszen azóta is nagyon dinamikusan fejlődik, és elmondhatjuk, hogy a kis- illetve középvállalatok számára a legjobb, legtöbb funkcióval rendelkező szabad szoftver.

Nem sok cég van idehaza, akik a szabad szoftverekhez nyújtanak támogatást, tehát tulajdonképpen honnan jött az ötlet, hogy ti egy szabad szoftvert karoltok fel, nem pedig egy külföldi kereskedelmi szoftverrel kezdtek foglalkozni?

K.J.: Természetesen nem az volt az első szándékunk vagy ötletünk, hogy mi ezt terméké alakítsuk át. Egy több milliárdos forgalommal rendelkező kereskedelmi cég keresett meg minket azzal, hogy szeretne egy olyan rendszert,

amely az ő igényei szerint működik, és sokkal jobb megoldásnak tűnt, hogy keresünk egy szabad szoftvert, amit mi átalakíthatunk, ahelyett, hogy egy zárt forráskódú szoftvert fejlesztő céggel kezdünk egyezkedni, hogy „szabja testre” saját termékét a cég igényei szerint. A mi termékünk végül ebből a fejlesztésből alakult ki.

Tehát akkor tulajdonképpen ti is hozzáraktatok valamit az SQL-Ledgerhez. Tudsz mondani erre konkrét példát, vagyis valamit amit ti fejlesztettetek ki?

K.J.: Az *Sql-Ledger* egy globális könyvelési rendszer, olyan funkciókkal rendelkezik, ami a legtöbb országban működik. Magyarországon vannak olyan speciális tulajdonságai a könyvelési, ügyviteli szabályoknak, amelyek ebben a programban természetesen nem voltak benne. Magyarországon van az egyik legszigorúbb számlázási rendelet, a magyar könyvelők más szempontból tekintenek a könyvelésre, más módszer alapján könyvelnek le egy számlát, mint az angol-szász országokban. Lévéen az *Sql-Ledger* egy kanadai program, sok módosítást kellett rajta elvégezni ahhoz, hogy a magyar viszonyok között is kényelmesen működjön. Ezeket a módosításokat természetesen vissza lehetne rakni az eredeti programba, de nem kerülnek bele, hiszen itt hazánkra nézve teljesen specifikus dolgokról van szó.

Az eredeti programot ugyebár nem ti fejlesztitek, ti csak hozzáraktok bizonyos részeket. Nem okoz-e nagy problémát, ha a szoftver kanadai fejlesztők átalakítanak valamit? Könnyen hozzá tudjátok-e igazítani az új változathoz is saját fejlesztéseiteket, mondjuk egy modul formájában, vagy azért ennél egy kicsit problémásabb a helyzet?

K.J.: Igen, ez valóban probléma, hiszen figyelni kell arra, hogy az eredeti szerző mit fejleszt bele, illetve a mi változtatásainkat is figyelni kell, hogy jól működjön az új verziókkal. Ezt a problémát úgy oldottuk meg, hogy le lehet tölteni az eredeti verziót az oldalunkról valamint az eredeti verzióinak a magyar fordítását, illetve a magyar sablonokat, tehát ha valakinek erre van szüksége, akkor nyugodtan ingyenesen használhatja, ha viszont már számlázni akar vele, vagy szeretne egy kicsit a magyar viszonyokhoz közelebb felületeket kapni a munkája során, akkor minket keres meg, és a mi verziókat adjuk oda, amibe természetesen egy kicsit

később kerülnek bele azok a magyar felhasználók számára is hasznos tulajdonságok, amelyeket a kanadai szerző folyamatosan fejleszt a programba.

Mivel bárki szabadon letöltheti, például a Ti oldaladról is a forráskódot, ezért elvileg holnaptól bárki elkezdheti terjeszteni. Nem féltek ettől, vagy nem jelent ez valamilyen kockázatot számotokra?

S.A.: Természetesen sok energiát és munkát fektettünk a szoftver fejlesztésébe, de mi tudjuk, hogy a szolgáltatás árát kell úgy megállapítani, hogy az versenyképes legyen. A cél tehát az, hogy a hozzáadott érték, vagyis az a többlet, amit mi az SQL-Ledgerhez adunk, a legjobb legyen a piacon, és ezért potenciális ügyfeink bennünket válasszanak. Természetesen itt is versenyhelyzet van, mint mindig és mindenütt, de ezt a versenyt mi álljuk.

Gondolom az ügyfeleitek egy része egy kicsit félt kezdetben a szabad szoftverektől. Nem tudták mondjuk, hogy elég megbízhatóak-e, illetve ha van benne valami hiba, akkor kié a felelősség. Ennek ugye jelen esetben akár komoly anyagi vonzata is lehet. Hogyan sikerült az ügyfeleiteket mégis megnyugtatni?

K.J.: A szolgáltatásunk nagyon fontos része a havi támogatás, tehát bármilyen probléma esetén minket fel lehet keresni e-mailben, szükség esetén távoli eléréssel megnézzük a rendszert, kijavítjuk a hibákat, vagyis gyorsan tudunk reagálni a problémákra. Ami a megnyugtatást illeti, jellemzően olyan emberek, olyan ügyfelek, cégek keresnek meg bennünket, akiket eleve vonz a szabad szoftverekkel kapcsolatos filozófia. Ha úgy döntenek, akkor nem a mi szolgáltatásunkat veszik igénybe, tehát megkereshetnek bárki mást, a kényszerfüggőség számukra nem létezik. Ettől függetlenül legtöbbször minket választanak, hiszen mi értünk hozzá a legjobban, ami a testreszabást illeti mi tudunk a legjobb árakkal szolgálni, illetve mi tudunk a leggyorsabban reagálni a problémákra.

Akkor tehát úgy tűnik, hogy lassan kezd kialakulni a bizalom a szabad szoftverek iránt. Ti is így látjátok?

S.A.: Tény, hogy amit mi a szabad, vagy nyílt forráskódú rendszerek népszerűsítése terén teszünk, az egyfajta missziós tevékenység is. Azt próbáljuk minden potenciális ügyfelünkkel megértetni, hogy éppen akkor van biztonságban, ha a nyílt forráskódú, szabad szoftver mellett teszi le a garast, és éppen akkor futhat be egy veszélyes zsákutcába, ha valamilyen zárt forráskódú kereskedelmi szoftvert vásárol meg. Ilyenkor ugyanis a szolgáltató monopol helyzetben van és – durván fogalmazva – „elszemtelenedhet”.

Mik voltak azok az igények, amelyeket az ügyfeleitek a régi ügyviteli szoftverükkel nem tudtak megvalósítani, ugyanakkor az SQL-Ledger az erre már alkalmas volt?

K.J.: A legfontosabb, hogy Linux alatt stabilan fut, valamint, hogy szabad szoftver. Vonzó az is, hogy másképp van felépítve ez a program, tehát egy könyvelési tudással nem rendelkező ügyvezető is biztonsággal tudja használni. A program a bizonylatok rögzítésekor a háttérben automatikus lekönyveli a tételeket, ezért a kezelőnek nem kell tudnia, hogy milyen főkönyvi számokat kell beírnia az űrlapra, hogy ez rögzítésre kerüljön. A program ezt „magától” tudja.

Az SQL-Ledger mellett szól az is, hogy nagyon jól lehet használni intranet hálózatokon, illetve interneten keresztül is. Elég föltelepíteni egy szerverre, és a webes felületének köszönhetően bárholnan elérhető a program. Az utazó eladók, otthonról netező ügyvezetők is meg tudják nézni, hogy mi-ből mennyi van raktáron. Persze rögtön hozzá kell tenni, hogy megfelelő biztonsági eszközöket azért használni kell. Végül többen a nyitottsága miatt szeretik, azaz könnyen összeköthető más rendszerekkel, mint például Webáruház.

S.A.: Nem is az a lényeg, hogy *Linuxon is* fut, hanem, hogy alapvetően *Linuxon* fejlesztették, és így a rendszert kiszolgáló programok is szabadok és ingyenesek. Még az adatbáziskezelője (PostgreSQL) is ingyenes, sőt ismereteim szerinti ez a legfejlettebb adatbázis motor, ami Linux alatt elérhető. Nagyon sokan pontosan azért váltanak erre a szoftverre, mert egy fejlettebb felületet és egy fejlettebb rendszert szeretnének. A rendszer a cég vezetését átlátható információkkal látja el, ami nagyon fontos lehet a vállalat vezetőinek az üzleti döntések meghozatala során.

Nincs a webes felületnek valami hátránya? Mondjuk valamelyik böngésző esetleg nem tud kezelni bizonyos adatmennyiséget? A nyomtatásnál is a böngészőre vagytok utalva, vagy nem?

K.J.: Nos igen, a programnak az a legnagyobb hátránya, hogy az adatokat webes felületen kell rögzíteni, egy könyvelő pedig ahhoz van szokva, hogy könnyen és gyorsan tudjon felvinni dokumentumokat, számlákat. Már dolgozunk ennek a kiváltásán. A nyomtatás természetesen nem csak úgy működik, hogy a böngészőben megjelenítjük és onnan nyomtatjuk ki az anyagot. A program képes PostScript és PDF formátumot is előállítani, amelyet vagy megjelenítünk a képernyőn (és onnan nyomtatjuk ki), vagy közvetlenül a nyomtatóra irányítjuk.

Akkor gyakorlatilag milyen százalékban van a windowsos és linuxos kiszolgálóra telepített programok aránya?

S.A.: 99% Linux, 1% Windows.

K.J.: Ehhez annyit azért hozzátennék, hogy természetesen *Windowsra* is lehet telepíteni. Azok a segédprogramok, amik *Linuxra* ingyenesek, ugyanúgy *Windowson* is megvannak, és ugyanúgy ingyenesek. A *Windowsnál* egyedül az operációs rendszert kell megvásárolni. A *windowsos* változatnál annyi a probléma, hogy egyelőre nincs alaposan letesztelve, hiszen az adatbázismotor *Windowsra* írt natív verziója (a 8.0-ás) gyakorlatilag a közelmúltban jött a ki. Úgy érezzük ezt még alaposan le kell tesztelni ahhoz, hogy biztonsággal tudjuk támogatni. Alapos tesztelés után viszont ugyanolyan egyenértékű lesz, mint *Linuxon*. Persze lehet keverni is a megoldásokat. Például meg lehet azt is oldani, hogy minden a *Windowson* fut, kivéve az adatbázismotort, amely *Linux* kiszolgálón van. Ha a szerveren kész a telepítés, attól kezdve a rendszer egy egyszerű böngészővel ellátott bármilyen operációs rendszert futtató munkaállomásról használható, legyen az *Linux*, *Windows* vagy egy *Macintosh*.

Az interjút Horváth Ernő készítette